

Van visie naar project

Van visie naar project

In elk dorp leven ideeën en plannen om de leefbaarheid van het dorp te vergroten. Veel dorpen hebben die ideeën verzameld en gebundeld in een dorpsvisie. Maar alleen een dorpsvisie is niet genoeg om ideeën te verwezenlijken. In deze brochure gaan we kort in op de uitwerking van een dorpsvisie in een concreet project.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Doarpswurk. De consultant kan samen met u de beste aanpak voor uw dorp bepalen.

Inhoudsopgave

1. Van visie naar project
2. Projectmatig werken
3. Uitwerking visie
4. Interne organisatie
5. Draagvlak
6. Rol Doarpswurk

1. Van visie naar project

Tijdens de ontwikkeling van de dorpsvisie is al een voorzet gedaan voor de verdere uitwerking van ideeën. Per thema in de dorpsvisie wordt bijvoorbeeld aangegeven wie, wanneer, wat zou kunnen doen. De dorpsvisie vormt zo een goede basis om per thema ideeën projectmatig te realiseren.

Plaatselijk belang moet echter eerst nagaan of projectmatig werken bij de organisatie en het dorp past. Deze manier van werken verschilt vaak van wat plaatselijk belangen gewend zijn.

Als eenmaal is besloten om ideeën projectmatig uit te werken, dan moeten er mensen gezocht worden die in een werkgroep zitting willen nemen. Plaatselijk belang moet duidelijke afspraken maken over de organisatie, werkzaamheden en bevoegdheden van de werkgroep. Dit klinkt heel ambtelijk en hiërarchisch, maar uit ervaring blijkt dat deze zaken beter goed vooraf kunnen worden vastgelegd, om eventuele misverstanden te voorkomen.

2. Projectmatig werken

Wil een dorp bepaalde ideeën realiseren, dan is een globaal opgezette dorpsvisie een goed begin, maar niet voldoende. Een wens of idee zal beter door de gemeente en andere partijen worden ontvangen als er een gedegen aanpak aan ten grondslag ligt.

Voordeel van het zelf uitwerken van ideeën is dat men wordt gedwongen de doelen zorgvuldig te formuleren en te kijken naar de haalbaarheid.

Bottom-up

De overheid dringt steeds meer aan op initiatief van onder-op (bottom-up). Er is ruimte voor gemaakt in het beleid en bepaalde subsidieregelingen hebben het als criterium.

3. Uitwerking visie

Bij het projectmatig uitwerken van wensen en ideeën zijn vijf verschillende fasen te onderscheiden, die als het ware een 'agenda' vormen. De fasen geven duidelijkheid over de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen, de haalbaarheid en financiering van het project. De fasen behandelen zowel de inhoudelijke als organisatorische aspecten.

Fase 0 Besluitvorming

Voordat wordt besloten om een idee uit te werken, moet worden bekeken of het idee nog actueel is. Misschien is de situatie sinds het schrijven van de dorpsvisie gewijzigd en moet ook het idee of de oplossing worden aangepast.

Het is aan te raden vroegtijdig met de gemeente en andere betrokken instanties te overleggen. Bij veel fysieke plannen is toestemming of medewerking van de gemeente nodig. Het is daarom verstandig om bij de dorpencoördinator aan te geven aan welk plan wordt gewerkt.

Wellicht kan de gemeente werkzaamheden combineren met werk dat zij sowieso moet uitvoeren. Of de gemeente heeft alternatieven, waar door de dorpsbewoners niet aan is gedacht. Uiteraard bepalen inwoners hoe zij het plan willen invullen, maar samenwerking met de gemeente heeft in de meeste gevallen een positief effect op de resultaten.

Als de gemeente negatief staat tegenover de plannen, kan men er voor kiezen om toch naar uitvoering te streven. Gemeentebeleid kan immers wijzigen. Men moet echter realistisch blijven en valse verwachtingen en verspilling van energie proberen te voorkomen.

Als het besluit is genomen om aan de slag te gaan, een werkgroep is ingesteld en afspraken zijn gemaakt over wat de werkgroep zal doen, krijgt zij een taakstelling mee. De werkgroep onderzoekt wat er precies moet gebeuren, welke oplossingen haalbaar zijn en verder uitgewerkt kunnen worden en waarover - samen met het bestuur en/of inwoners - moet worden beslist voordat verdere stappen worden gezet.

Fase 1 Projectplan

De volgende stap is het opstellen van een projectplan. Hierin moeten alle aspecten van het project worden beschreven:

- aanleiding
- doelstelling
- doelgroep
- omschrijving van het idee
- reden voor het plan
- werkzaamheden/realisatie
- uitvoerder(s)
- planning
- kosten
- financiering
- exploitatie/beheer

Het projectplan dwingt de werkgroep na te denken over wat er precies moet gebeuren en waarom. Andere betrokkenen zoals dorpsbewoners en plaatselijk belang, kunnen met behulp van dit plan het project begrijpen, beoordelen en volgen. Ook belangrijk: het projectplan is nodig om subsidie aan te vragen.

Voorbeeld inhoud projectplan

(Voorwoord)
Inleiding
Gegevens van de aanvrager
Aanleiding project
Doelstellingen
Doelgroep
Omschrijving van het plan
Resultaat
Werkzaamheden
Organisatie en samenwerking
Planning
Risico's
Kosten
Financiering

Bijlagen:

- A. Beschrijving dorp en omgeving
- B. Locatie van het project
- C. Foto's/schetsen
- D. Gespecificeerde begroting/offertes
- E. Gespecificeerde financiering
- F. Kopie inschrijving bij Kamer van Koophandel

Fase 2 Financiering

Voor het realiseren van projecten zijn vaak subsidies, sponsoring of bijdragen van fondsen nodig. Het projectplan moet daarom financieel goed worden onderbouwd.

Zodra exact bekend is wat er moet gebeuren, kunnen offertes worden aangevraagd. Op basis daarvan kan een realistische begroting worden opgesteld.

Daarna moet worden bedacht waar het geld vandaan kan komen. Over het algemeen is de gemeente een van de grootste financiers. Provincie en enkele fondsen stellen een bijdrage van de gemeente als voorwaarde voor hun eigen bijdragen.

Het dorp moet zelf ook in het plan investeren. Een deel hiervan is een financiële bijdrage van plaatselijk belang, aangevuld met bijvoorbeeld gelden uit acties of van ondernemers. Het andere deel is zelfwerkzaamheid. De inzet van vrijwilligers bij de werkzaamheden kan in geld worden uitgedrukt.

Doarpswurk kan u helpen bij het opstellen van de financieringsopzet.

Lijkt de financiering realistisch en haalbaar, dan kan worden besloten door te gaan met het plan. Gemeente, provincie, fondsen en eventueel andere instanties worden per brief gevraagd om bij te dragen aan de uitvoering.

Fase 3 Realisatie

De uitvoering start zodra de financiering is geregeld. Bij een fysiek plan wordt, eventueel met behulp van deskundigen, een gedetailleerd plan gemaakt. Hierin horen onder meer:

- operationeel plan
- bestek
- gedetailleerde bouwtekeningen
- bestellingen
- activiteitendraaiboek

In dit plan staat wie, wanneer, wat op welke manier doet. Het is daarmee de basis voor het verdere verloop van het project. Met behulp van dit uitvoeringsplan wordt ook bijgehouden of alles volgens plan verloopt en kan - in overleg met de betrokken partijen - bijsturing plaatsvinden.

Na de uitvoeringsfase en eventuele ingebruikname kan de eindrekening worden opgemaakt. Deze wordt naar de subsidieverstrekkingen gestuurd.

Fase 4 Gebruik

In het projectplan is beschreven hoe het gerealiseerde zal worden gebruikt en beheerd. Na afloop van het project is het belangrijk dat deze afspraken worden nageleefd. In het globale gebruiksplan wordt bijvoorbeeld het volgende beschreven:

- exploitatieopzet (kosten van gebruik en onderhoud)
- beheer (wie en hoe)
- afspraken over gebruik
- eindverantwoordelijkheid (wie)

4. Interne organisatie

Plaatselijk belangen richten zich vaak voornamelijk op 'sociale activiteiten' en het doorgeven van wensen en ideeën aan de gemeente. Door in eigen beheer projecten uit te voeren, stelt de men zich actiever op ten aanzien van de ontwikkeling van het dorp. Deze nieuwe rol vereist een goede interne organisatie.

Omdat projecten vaak voor langere tijd lopen, kan het beste een aparte werkgroep worden ingesteld. De werkgroep krijgt bij aanstelling een opdracht van plaatselijk belang en dorp mee. Ze leidt het project vaak tot en met de uitvoeringsfase. Het is niet perse zo dat de projectgroep daarna ook het beheer op zich neemt. Vaak is het juist verstandig hiervoor andere mensen te zoeken.

Let op: een werkgroep is over het algemeen geen rechtspersoon, plaatselijk belang wel. Bij het aanvragen van financiële bijdragen is plaatselijk belang daarom aanvragend.

Bevoegdheden

Het bestuur zal bij de uitvoering van een project een aantal bevoegdheden moeten delegeren aan de projectgroep. Wie heeft het contact met andere organisaties? Wie neemt deelbesluiten? Wie koppelt terug met de inwoners? Wie beheert de financiën?

Voor al deze taken moeten duidelijke afspraken worden vastgelegd. Het bestuur van plaatselijk belang blijft eindverantwoordelijk.

5. Draagvlak

Een idee dat wordt uitgewerkt tot project, is meestal bedacht door dorpsbewoners en vastgelegd in de dorpsvisie. Dat betekent dat er in principe draagvlak is voor het project.

Dit draagvlak en de belangstelling van de inwoners kan alleen worden vastgehouden als de werkgroep en plaatselijk belang het dorp op de hoogte houden van de vorderingen. Belangrijke keuzes, bijvoorbeeld over locaties, worden uiteraard genomen door het dorp en niet door bestuur of werkgroep.

Ieder dorp heeft inwoners die bepaalde kennis en vaardigheden hebben, die kunnen worden ingezet voor een project. Een werkgroep hoeft echter niet alleen uit deskundigen te bestaan. Enthousiaste, kritische en betrokken mensen zijn vaak even waardevol.

6. Rol Doarpswurk

Doarpswurk kan plaatselijk belang en werkgroepen op verschillende manieren en in verschillende fasen ondersteunen en adviseren. Voorbeelden zijn:

- Organisatie van plaatselijk belang en werkgroepen
- Opbouw van een projectplan
- Communicatie met dorp en externe partijen
- Opzetten financieringsplan
- Contacten met mogelijke subsidieverstrekkers

Wil uw plaatselijk belang de dorpsvisie concretiseren en projecten realiseren? Neem dan contact met ons op.

Doarpswurk

Buorren 28
9012 DH Raerd
0566-625010
info@doarpswurk.nl

Kijk ook eens op onze internetsite:
WWW.DOARPSWURK.NL

Raerd, februari 2010